

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 29: Ad Iccium

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A qui Romæ combustus non est, aut cuius in sepulchrum iniecta gleba non est, eius familiam funestam manere. Et Seruius ad hunc locum Virgil. lib. 6. *Aeneid.* ubi Misenus sepelitur, *Præcipue pius Aeneas*, &c. hæc ascribit. Qui de pietatis generibus scripserunt, primum locum in sepultura esse voluerunt: Vnde cum pontificibus nefas esset cadaver videre, magis tamen nefas fuerat, si visum insepultum relinquerent. Genus autem sepulture fuerat, iniectio pulveris: vnde est, *aut tu mihi terram Inijce*: & Horat. *non est mora longa: licebit Iniecto te pulvere curras.* Idem Seruius ad illum locum eiusd. eod. lib. inops, inhumataque turba, Inopem (inquit) intelligit sine pulveris iactu. Nam Ops terra est. Iniectio autem fieri poterat etiam sine cadavere, nempe quibusdam sacris sollennibus, ex ritu Pontificali. & sepultura inanis tantundem valebat, quantum plena, vt intelligere licet ex ea qua Deiphobus affectus est. Nam nihilo minus eius umbra trauecta est, quamuis ei Aeneas cenotaphium dumtaxat fecerit, id est, tumulum inanem, vt lib. 5. *Aen.* *Tunc egomet tumulum Rhæteo in littore inanem Constitui, & magna manes ter voce vocavi, &c.*

B Horribile autem & formidolosum fuisse veteribus illis iacere inhumatos, cum alij scriptores, tum maxime poëtae declarant. Hecctor quidem apud Hom. *il. x.* iamiam moriturus in magni beneficij loco ab Achylle petit, ne secantibus dilacerandum relinquit: sed patri Priamo potius, matrique Hecubæ sepeliendum, atq; humanandum reddat. Apud eundem Patroclus Achilli in somnis obiectus eum orat, vt se quam primum sepultura afficiat, ne ab introitu, & ostio inferorum excludatur. umbras enim & manes sibi obstare, quominus fluium trajcere possit, ideoque se vagari, & errare per vastas Orci solitudines. verba Patrocli sunt hæc *il. ψ.* *Θάπτε με ὅττι τάχιστα: πύλας Αἰδαο περῆσαι. Τῆλε με εἰργασίη ψυχῆ εἰδωλα κάμνόντων, Οὐδέ με πως μίσγεσθαι ὑπὲρ ποταμοῦ εἴωσι, Αλλ' αὐτως, ἀλάλημαι ἀν' εὐρυστυλῆς Αἰδῆος δῶν.* Ariadna quoque apud Catullum queritur se pro tot in Thesea officiis, ac beneficiis, dilacerandam feris relictum iri, neque iniecta terra tumulatum iri. sic illa: *Pro quo dilaceranda feris dabor, alitibusque Prada, nec iniecta tumulabor mortua terra.* & apud Virgil.

C Palinurus Aeneam orat, vt aut sibi terram injiciat, aut corpus suum secum tollat per vndas: *Sedibus vt saltem placidis in morte quiescam* (inquit ille.) Denique totum Antigonæ Sophoclis argumentum in eo vertitur, quod Creon Polynicen vetuit sepeliri: soror Antigona eum clam humo contexit: quo in facto deprehensa, suoque ipsius indicio prodita, viua in terram defossa est. & *ὄδυσσ. γ.* Telemacho de Agamemnonis nece quærenti cum alia multa, tum hoc responderet Nestor, si Menelaus Troia reuersus Aegistum Agamemnonis percussorem domi viuum offenderet, neminem illi fuisse mortuo terram iniecturum: sed eum canes & volucreis fuisse discerpturos, ac dilaceraturos, neque vllam e Græciæ mulieribus mortem eius fuisse defleturam. sic Hō. *Εἰζῶσι τ' Αἴγιστον ἐν μεγάροισιν ἐπετραπῆσθαι τρεῖς ἡμέρας ἰὼν Ἐλφῆος Μενέλαος. Τῶν δὲ οἱ εὐδὲ δακρόντι χυτῶν ὅππ' ἰαίαν ἔχουσι. Αλλ' ἄρα πῶς καὶ κωὲς τε*

καὶ οἰωνοὶ κατέδαξαν *Κείμενον ἐν μέσῳ ἐκείνῳ Ἀργείος, ἠδὲ τοκῆων.* qua de re plura dicemus ad Od. 5. epod.

T E R] hic numerus non solum perfectionem quandam significat, sed etiam *μυστηριώδης τῆς ὁδοῦ*, vt diximus supra ad Oden primam.

C V R R A S] nauiges. ex quo cursum etiam in navigatione vsurpant Latini per translationem. M. Tull. offic. 3. *fidem sciat compluribus mercatores ab Alexandria soluisse, nauis que in cursu frumento onustas petentes Rhodum viderit.* Idem de nat. deorum lib. 3. *Dionysius cum fanum Proserpina Locris expilasset, nauigabat Syracusas: isq; cum secundissime cursum teneret, Videtisne (inquit) amici quam bona a Diis immortalibus nauigatio sacrilegis detur?* Idem ad Brutum epist. cuius initium est, *Messalam habes. Itaque in medio Achaico cursu, cum Etesiarum diebus Auster me in Italiam, quasi dissuasor mei consilij retulisset, te vidi Velie.* Hor. Od. 34. huius lib. *nunc retrorsum Vela dare, atque iterare cursus Cogor relictos.* Catull. de nupt. Pel. & Thet. *Illam rudem cursu prima imbuunt Amphitruen.* & crebro Virgil.

AD ICCIVM.

Ode 29.

Mirum quiddam, & monstri simile dicit esse, cum a philosophiæ studio ad militiam transisse.

I C C I, beatis nunc Arabum inuides
 Gazis: & acrem militiam paras
 Non antè deuictis Sabææ
 Regibus, horribilique Medo
 Nectis catenas, quæ tibi virginum
 Sponso necato barbara seruiet?
 Puer quis ex aula capillis
 Ad cyathum statuetur unctis,
 Doctus sagittas tendere Sericas
 Arcu paterno? quis negat arduis
 Pronos relabi posse riuos
 Montibus, & Tiberim reuerti:
 Cum tu coemptos undique nobileis
 Libros Panati, Socraticam & domum
 Mutare lorice Iberis,
 Pollicitus meliora, tendis?

BEATIS] opulentis.

N V N C A R A B. I N V I D.] Arabia *ἐν δαμάσκων*, cinnami, thurisque feracissima. infra Ode 34. lib. 3. *Intactis opulentior Thesauris Arabum.* &c. & epist. ad Mæcen. lib. 1. *nec Osiæ diuinitis Arabum liberrimam muto.* Constat autem Augustum hoc tempore Parthis & Arabibus bellum inferre cogitasse.

A cogitasse. eoque referendum est id quod est infra Od. 35. huius lib. *Et inuennum recens Examen Eois timendum Partibus, Oceanosq. rubro.*

GAZIS.] Γάζα (inquit Hesych.) πόλις: ἡστὶ δὲ Πέρσας βασιλεῖον, ἢ οἱ ἐκ τῶν πολλῶν φερόμενοι φόροι, ἢ πᾶσι. M. Tull. qui ab auro, Gazāq. regia manus abstinisset. & offic. 2. omni Macedonum Gaza, que fuit maxima, potitus est Paulus. Horat. infra Od. 16. lib. 2. Non enim Gaza, neque consularis Summouet licitor miseros tumultus Mentis. Pompon Mela. Ceterum in Palestina est ingens & munita admodum Gaza (sic Persae ararium vocant) & inde nomen est, quod cum Cambyses armis Aegyptum peteret, huc belli opes, & pecuniam intulerat.

HORRIBILI QVE MEDO] Medis & Perfis, & Parthis. vt supra Od. 2. *Neu sinas Medos equitare inultos Te duce Caesar.* quibuscum bellum gerere populus Rom. seu potius Augustus populi Rom. nomine cogitabat.

NECTIS CATENAS] seruitutem meditaris, & comparas. nam bello capti, eorum, qui vicerunt, serui fiunt, iure gentium.

EX AVLA] vel puer aliquis, qui regi seruerit, vel puer nobili genere natus à te bello captus. T. Liuius lib. 45. annual. *Pueri Regij apud Macedonas vocabantur principum liberi ad ministerium Regis electi.*

CAPILLIS VNCTIS] vnguento delibutis. **AD CYATHVM STATVETVR]** pocula tibi ministrabit in conuiuio.

SAGITTAS TENDERE, &c.] Od. x. lib. 2. *arcum tendere* dixit magis proprie. Verum tamen etiam Virgil. ita locutus est lib. 9. *Aeneid. & spicula tendere cornu.*

QVIS NEGET ARDVIS] quis neget, fluuios sursum relabi & refluere posse, cum tu libros Platonis, Panætij, Xenoph. Aristot. quos tu legendi causa coemeris, armis commutes: philosophiæque studio relicto, te ad rem militarem conferas? Sunt autem hæc ex Euripidis Medea sumta, vbi sic chorus: *ἀνω ποταμῶν ἱερῶν χωρῶσι παραί. καὶ δίκη, καὶ πάντα πάλην ἐρέφεται.* id est sursum fluuiorum sacrorum eunt fontes: & iustitia, & omnia retro vertuntur. & prouerbij speciem quandam obtinent. vtitur M. Tull. ad Atticum lib. 15. *de Lenio rem laudo: si verò etiam Carsulenus, ἀνω ποταμῶν.* Vsurpauit & Demosth. in orat. *ἡ δὲ ἀρετὴ ἀρεσβείας. ἀλλὰ δὴ τα ἀνω ποταμῶν ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ πάντες, ὅσοι οἱ ἀεὶ πορείας, ἐρρήσαν λόγῳ.* id est, sed planè scilicet fluuiorum instar sursum relabentium illo die omnia, quæ de impudicitia facta sunt, verba fluxerunt. non dissimile est illud eiusdem Euripid. *ἰκαπὶδ'. ἀνω γὰρ ῥέοι τὰ παράγματ' ἕτως, εἰ πικταζόμεθα δὴ.* id est, sursum enim fluere res videbuntur, si nobis alterius imperio parendum erit.

C **RELABI]** id est, lapsos è montibus in montibus reuerti.

PANÆTI] Panætij, philosophi Stoici, quem sæpe commemorat M. Tullius, quemque imitatus est in libris de officiis.

SOCRATICAM ET DOMVM] id est, Socraticam familiam, Platonem, Alchinem Socraticū, Xenophontem, denique Academicos veteres.

vide annot. ad illum locum epist. i. lib. 1. *quo me Duce, quo lare tuer.*

MVTARE LORICIS IBERIS, &c.] id est, loricas Iberas Philosophiæ anteponere, vel Philosophiæ studio omisso, militiam persequi, & arma capere. de verbi *mutare* structura lege que annotata sunt ad Od. 10. huius lib.

TENDIS] in quibusdam libris scriptum est *temnis*, quam scripturam si probamus, idem fere valet, quod, non dubitas, non vertis religioni, audes. vt sup. Od. prox. *negligis fraudem committere forsit.* sed plures, iique manuscripti: in his cod. Don. Farnes. Torn. tres Vaticani, habent *tendis*. quam scripturam secutus sum. *tendis* autem positum esse intelligemus pro, *contendis*, seu *cogitas*, & in animo habes.

POLLICITVS MEL.] quàm rei militari operam dare. longè enim præstat philosophari, quàm militare.

AD VENEREM.

Ode 30.

E

Vt in ædeis Glyceræ veniat.

O Venus regina Cnidi, Paphique,
Sperne dilectam Cypron, & vocatū
Thyre te multo Glyceræ decoram
Transfer in adem.
Fervidus tecum puer, & solutis
Gratiæ Zonis, properentque Nympha,
Et parum comis sine te Iuventas,
Mercuriūsq.

REGINA CNIDI.] Venerem Cnidi sanctissimè coli tradunt boni auctores. in his Pausan. Attic. *Κνίδιοι* (inquit) *πρῶτον Ἀφροδίτῳ μάλιστᾳ, καὶ σφίσι δὲ ἱερὰ τῷ θεῷ, &c.* de Cypro supra diximus Od. 19.

ET VOC. THYRE TE MVLTQ] tibi sacrificantis.

ÆDEM] cur non dixit ad ædeis decoras: cum *ades* numero singulari significet templum, & locum, in quo Deus aliquis colitur? dicendum, per ædem Glyceræ significari sacellum à Glyceræ Veneri consecratum. colebat enim domi suos quisque Deos, qui dicebantur lares familiares, & penates.

FERVIDVS PVER.] Cupido.

ET SOLVT. GRAT. ZON.] cur Gratiarum zonæ solutæ sunt? an quòd munifici & liberales homines, qui sunt omnibus gratissimi, omnia habent aperta ac soluta? & ob eandem causam nudæ dicuntur ab eodem Od. 7. lib. 4. *Gratia cum Nymphis, geminisque sororibus aude Ducere nuda choros.* & 9. lib. 3. *Gratia nudis inneta sororibus.* an quòd Gratiæ, quæ Veneris sunt comites, *τὴν ζώνην λύουσιν*, id est, zonam soluunt (si quis autem nescit,

A nescit q
Theoc
pas. & C
neru
gineam
utis,
tero gr
cont
inter
quod
solebat
imple
peruic
notat
dala: i
Veneri
filiz fan
ferè n
nuda: f
ideo co
Horat.
ex Od.
B dux no
nobis
bus M
com.
τὴν ἀ
Ζῶν
βίον
ἐν τῷ
rum,
cum
rigit
qui
cū, atq
cum ac
tiam rel
di initia
Et
nificat,
scuention
C est autem
filia, qu
11. lib. 2
lib. 1. de
dem nesci
Iuuentas
& Tusc
flare
bitur. App
pubertate
Senon
QVI
Vat
Funde
Sardin